

АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ НУШ

*Підготувала Леся Гапон, PhD, методист
ТКМЦНОІМ*

План

1. Планування навчальної діяльності.

2. Професійне зростання педагогів.

3. Академічна доброчесність.

4. Оцінювання навчальних досягнень.

ПЛАНУВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

З наказу МОН від 14.01.2019 №33

Календарно-тематичний план; план-конспект навчального заняття (уроку, екскурсії, дослідницького, проектного заняття тощо), індивідуальний план професійного саморозвитку вчителя.

Складові плану навчального заняття (уроку): послідовність видів діяльності, спрямована на інтеграцію комунікативних умінь, види діяльності, які формують/поглиблюють знання та розвивають відповідні компетентності.

Планування видів діяльності на навчальному занятті (уроці), які враховують різні способи сприймання навчального матеріалу учнями, сприяють розвитку життєвих умінь (розвивають критичне мислення, цифрову грамотність, креативність, уміння спілкуватись, вирішувати проблеми, працювати у команді).

Варіативність структури навчальних занять (уроків) у початковій школі.

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/npa/2019/01/nakaz-33.pdf>

3 рекомендацій ТОКІППО

Календарно-тематичне планування

Як зазначено у пояснювальній записці чинної програми з української мови для 5 – 9 класів, методичних рекомендаціях щодо навчання української мови у 2018-2019 навчальному році (лист МОН України від 03.07.2018 № 1/9 – 415), у календарно-тематичних планах учитель має право самостійно змінювати зазначений відповідно до програмних вимог та методичних рекомендацій розподіл годин між розділами, обсяг годин у межах розділу, послідовність вивчення розділів.

Для зручності користування у календарно-тематичному плані доцільно виокремити три такі колонки: «Зміст навчального матеріалу» (зазначити навчальний матеріал і обов'язкові види робіт з розвитку мовлення – саме те, що необхідно занотувати у колонці «Зміст уроку» журналу обліку успішності учнів відповідного класу), «Розвиток мовленнєво-комунікативних умінь і навичок» (зазначити рекомендовані види робіт, які учитель може обирати з урахуванням їх актуальності, змінюючи за потреби теми висловлень), «Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів» (перелічити очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів з урахуванням наскрізних ліній у термінах компетентнісного підходу – знаннявому, діяльнісному і ціннісному компонентах, у 10 – 11 класах ще емоційному і поведінковому).

https://drive.google.com/file/d/1aIldA9Au8Qpfs1_eTjSHAbSUzYwNchGI/view

3 «Абетки для директора»

- Під час співбесіди доцільно ознайомитись з календарним (календарно-тематичним) планом учителя, відповідністю його змісту Державним стандартам загальної середньої освіти, освітній програмі закладу, компетентнісному підходу.
- **Тема проведеного навчального заняття має відповідати календарному** (календарно-тематичному) плану учителя або вчитель може аргументовано пояснити необхідність певного відхилення від нього під час конкретного уроку.

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/Serpneva%20conferentcia/2019/posibniki/abetka%20dlya%20directora.pdf>

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГІВ

За матеріалами «Абетки для директора»

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/Serpneva%20conferentcia/2019/posibniki/abетка%20dlya%20directora.pdf>

Інноваційна та експертна діяльність педагогічних працівників

- Які форми інноваційної роботи впроваджуються в закладі та яким чином педагогічні працівники залучаються до цієї роботи?
- Чи сприяють умови в закладі освіти інноваційній діяльності?
- Чи реалізуються у закладі освітні проекти? Якщо ні, то що заважає цьому?

Інноваційна та експертна діяльність педагогічних працівників

- Яку експертну діяльність здійснюють педагогічні працівники закладу? У яких проектах беруть участь? *(Розробники та експерти тестових завдань ЗНО, експертиза підручників, навчальних програм, участь у сертифікації вчителів, інституційному аудиті тощо)?*
- У яких формах педагогічні працівники закладу освіти поширюють свій досвід?
- Чи практикується в закладі освіти педагогічне наставництво?

Професійний розвиток педагогів

- підвищення кваліфікації
- чергова та позачергова атестації
- добровільна сертифікації педагогічних працівників
- участь у конференціях
- оприлюднення розроблених педагогами освітніх ресурсів

Портфоліо як індикатор професійного зростання

Функції учительського портфоліо:

- фіксує динаміку за певний час;
- забезпечує неперервний процес освіти і самоосвіти;
- відзначає результати діяльності;
 - дозволяє виявити кількісні та якісні індивідуальні досягнення.

Складники вчительського портфоліо

- обмін досвідом
- участь у тренінгах, конференціях, семінарах, вебінарах, онлайн-курсах
- розроблення системи навчальних занять,
- публікації в друкованих та електронних джерелах
- експертна діяльність (розроблення та експертиза тестових завдань ЗНО, експертиза підручників, навчальних програм, участь у сертифікації вчителів, інституційному аудиті тощо)
- самоосвіта

Інноваційна та експертна діяльність педагогічних працівників

- розроблення та експертиза тестових завдань ЗНО
- експертиза підручників
- експертиза навчальних програм
- участь у сертифікації вчителів
- участь у інституційному аудиті

Як Ви поширюєте власний педагогічний досвід?

- публікації на сайті закладу та/або засновника
- у блогах
- у професійних спільнотах соціальних мереж
- у матеріалах та/або виступах конференцій
- у фахових виданнях
- на освітніх онлайн-платформах
- не маю оприлюднених розробок
- інше (вкажіть, що саме)

Основні види освітніх ресурсів, які можуть створювати педагогічні працівники

- розробки, плани-конспекти, сценарії проведення навчальних занять;
- додаткові інформаційні матеріали для проведення уроків;
- тестові контрольні роботи та моніторинги;
- практичні і проектні завдання для роботи учнів під час проведення навчальних занять та вдома;
 - завдання для самостійного опрацювання учнями;
- навчальні програми;
- календарно-тематичні плани;
- електронні освітні ресурси для дистанційного навчання;
- інші інформаційні ресурси.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Академічна доброчесність

- **Академічна доброчесність** – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

*Частина 1 статті 42
Закону України «Про освіту»*

Авторизація цитат у планах-конспектах, сценаріях

Мета :

- достовірність цитати (в конспекті уроку)
- уникання копіювання чужих ідей (в описі досвіду)

Зразок:

- Національний стандарт України ДСТУ 8302:2015

https://drive.google.com/file/d/1qHfnzOkLb5fdubUUpOA566hAtqLpwEg/view?fbclid=IwAR0xBIGeZZf6SO_KkOL597AtP967FUgOn1iO1wVpvRxpoM7hr0NkflCehlg

Порушення академічної доброчесності у системі загальної середньої освіти

- академічний **плагіат**
- фабрикація
- фальсифікація
- **списування**
- обман
- хабарництво
- **необ'єктивне оцінювання**

Порушення академічної доброчесності у системі загальної середньої освіти

- надання педагогічними працівниками та іншими особами допомоги учням під час проходження ними підсумкового оцінювання (семестрового та річного), державної підсумкової атестації, зовнішнього незалежного оцінювання, не передбаченої умовами та/або процедурами їх проходження;
- використання учнем під час контрольних заходів непередбачених допоміжних матеріалів та/або технічних засобів;
- проходження процедури оцінювання результатів навчання замість інших осіб;
- необ'єктивне оцінювання компетентностей педагогічних працівників під час атестації чи сертифікації.

http://osvita.ua/school/reform/69534/?fbclid=IwAR0ZRt5jwQ2z4xxLR4lYxZqAnLAE_e8YjBzXOCnU9bc-lwNivQY0GtctBrE

Педпрацівники, стосовно яких встановлено факт порушення академічної доброчесності

- не можуть бути залучені до проведення процедур та заходів забезпечення і підвищення якості освіти, учнівських олімпіад та інших змагань;
- не можуть бути допущені до позачергової атестації, що має на меті підвищення кваліфікаційної категорії або присвоєння педагогічного звання;
- не можуть отримувати будь-які види заохочення (премії, інші заохочувальні виплати, нагороди тощо) протягом одного року;
- можуть бути позбавлені педагогічного звання.

http://osvita.ua/school/reform/69534/?fbclid=IwAR0ZRt5jwQ2z4xxLR4lYxZqAnLAE_e8YjBzXOCnU9bc-lwNivQY0GtctBrE

Відповідальність учнів за порушення академічної доброчесності

- зауваження
- повторне проходження підсумкового оцінювання
- повторне проходження державної підсумкової атестації
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми
- позбавлення отриманих із порушеннями академічної доброчесності академічної стипендії, призових місць на учнівських змаганнях, турнірах, олімпіадах, конкурсах

http://osvita.ua/school/reform/69534/?fbclid=IwAR0ZRt5jwQ2z4xxLR4lYxZqAnLAE_e8YjBzXOCnU9bc-lwNivQY0GtctBrE

ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

За матеріалами «Абетки для директора»
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/Serpneva%20conferentcia/2019/posibniki/abetka%20dlya%20directora.pdf>

Які критерії оцінювання Ви використовуєте для предмета (предметів), які викладаєте?

- розробляю власні, в тому числі спільно з дітьми
- адаптую критерії МОН до умов роботи закладу
- використовую виключно рекомендації МОН
- вважаю, що критерії мені не потрібні

Для оцінювання здобувачів освіти Ви використовуєте

- поточне оцінювання
- формувальне оцінювання
- самооцінювання учнями
- взаємне оцінювання учнів
- підсумкове оцінювання
- інше (вказіть, яке саме)

Як здобувачі освіти дізнаються про критерії, за якими Ви оцінюєте їх навчальні досягнення?

- інформую здобувачів освіти про критерії оцінювання на початку навчального року
- розміщую критерії оцінювання на вебсайті або інтерактивній платформі закладу освіти
- інформую здобувачів освіти про критерії оцінювання перед вивченням кожної теми
- пояснюю здобувачеві освіти індивідуально
- не інформую здобувачів освіти
- інше

Оцінювання навчальних досягнень

- Як здобувачі освіти дізнаються про **критерії, правила і процедури**, за якими оцінюють їх навчальні досягнення?
- Як впроваджуються у закладі освіти засади формувального оцінювання?
- Чи використовуються в закладі **методики самооцінювання та взаємооцінювання** здобувачів освіти? Якщо ні, то які чинники цьому заважають?
- Як у закладі освіти здійснюється моніторинг навчальних досягнень здобувачів освіти, їх динаміки та як результати моніторингу використовуються для підвищення якості освіти у закладі?

Оцінювання діяльності учнів під час проведення навчального заняття

- Будь-яка робота учнів під час проведення навчального заняття має бути оцінена.
- Необов'язково через виставлення балів.
- Вчитель має широко застосовувати у своїй роботі словесне оцінювання.
- **У першу чергу йдеться про використання формувального оцінювання**, яке дає змогу оцінити індивідуальний поступ учня, прогрес у оволодінні ключовими компетентностями.
- Також варто звернути увагу на те, щоб оцінювання було спрямованим, насамперед, на роботу учня і не використовувалось з каральною метою.

Оцінювання діяльності учнів під час проведення навчального заняття

- Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів можуть **оприлюднюватись** різними способами, а також в усній формі.
- Вчитель має оцінювати роботу або відповідь учня/учениці, **спираючись на розроблені критерії оцінювання**.
- Обов'язково **надавати учням** час на обдумування відповіді.
- Відповідь учня супроводжувати питаннями «Чому?» «Яким чином?».

Оцінювання діяльності учнів під час проведення навчального заняття

- Важливо також надавати учневі **зворотний зв'язок** щодо якості виконання завдання: пояснювати, що виконано правильно, а в чому є недоробки, пропонувати способи поліпшення, а не просто констатувати виконання відміткою або словами «добре - погано».
- Використання методик **самооцінювання і взаємооцінювання учнів** під час проведення навчального заняття свідчить про високий рівень педагогічної діяльності вчителя.

Критерії оцінювання МОН

- **Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти:** наказ Міністерства освіти і науки України від 13.04.2011 року № 329 [Електронний ресурс] / Міністерство освіти і науки України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0566-11>
- **Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти:** наказ Міністерства освіти і науки України від 21.08.2013 року № 1222 [Електронний ресурс] / Міністерство освіти і науки України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1222729-13/stru>

Зверніть увагу!

- При виконанні обов'язкового виду роботи вчитель повинен мати розроблені критерії оцінювання навчальних досягнень учнів, які ґрунтуються на критеріях, затверджених МОН, а також враховують особливості вивчення теми (обсяг годин на вивчення, кількість обов'язкових робіт), освітню програму закладу освіти, компетентнісний підхід до викладання предмету (курсу), організаційну форму проведення навчального заняття).
- Наприклад, **кооперативна (групова) форма навчального заняття потребує особливих підходів до вироблення критеріїв оцінювання**

Зверніть увагу!

- Розроблені вчителем критерії оцінювання не потребують затвердження керівництвом закладу освіти.
- Проте керівництво має моніторити систему оцінювання вчителів через *спостереження за проведенням навчальних занять, вивчення оприлюднених критеріїв оцінювання, порушувати й обговорювати це питання на засіданнях методичних об'єднань, педагогічної ради.*

Зверніть увагу!

- Батьків і учнів потрібно інформувати про правила та процедури оцінювання навчальних досягнень. Передусім – про порядок поточного та підсумкового оцінювання, чинники, які впливають на тематичне оцінювання учнів тощо. З правилами і процедурами оцінювання батьків і учнів доцільно ознайомити на початку навчального року

Зверніть увагу!

- Учні мають бути систематично поінформовані про розроблені вчителем критерії оцінювання.
- Інформація про критерії оцінювання може бути донесена до учнів у різних формах: в усній формі, шляхом розміщення на інформаційному стенді у класі, через інтерактивну інтернет-платформу, електронну пошту, інші види комунікації.

Техніки формувального оцінювання

- Індекс-картки для узагальнення або запитань
- Сигнали рукою
- Світлофор
- Однохвилинне есе
- Вимірювання температури
- Мовні зразки (підказки)
- Трихвилинна пауза
- Дві зірки й побажання(взаємооцінювання)
- Тижневий звіт

Кабан Л.В. Формувальне оцінювання навчальних досягнень учнів у новій українській школі https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=4471

Техніки формувального оцінювання

- Тест.
- Сигнали руками.
- Різнокольорові картки.
- Пишемо 2 хвилини.
- Інтелект-карта.
- Спостереження за роботою в групах і парах.
- Часті помилки.
- Блог.
- Онлайнові вікторини, тести та анкети.
- Самооцінювання

<http://teach-hub.com/15-sposobiv-zdijsnyty-formuvalne-otsinyuvannya-na-urotsi/>

Оцінка внеску учня в дискусію

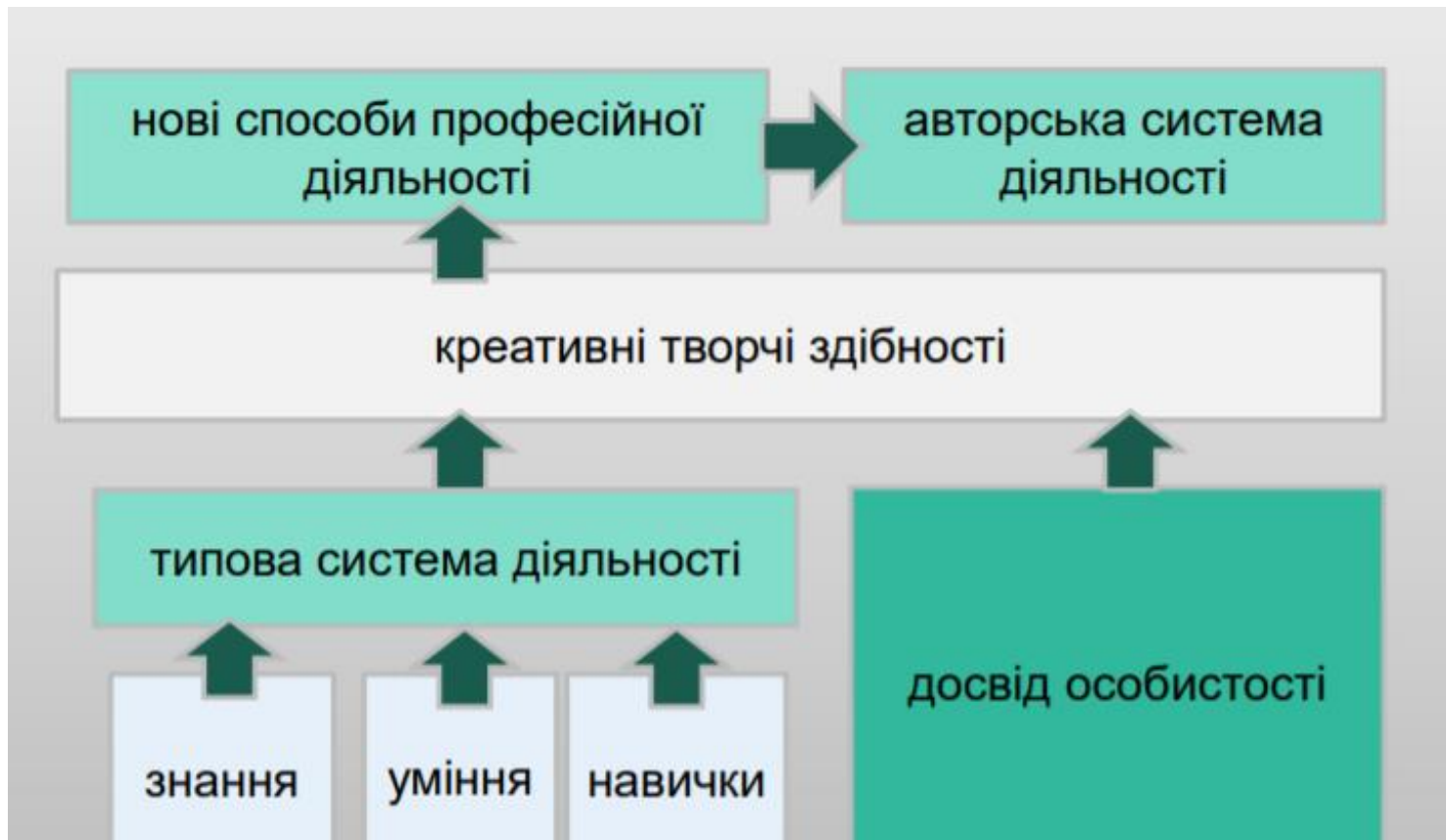
Під час навчальної дискусії вчитель може вибрати декілька учнів для спостереження та оцінки. Оцінка за кожним показником може виставлятися за дванадцятибальною системою або можна використовувати такі критерії: «завжди», «звичайно», «іноді», «ніколи»

Поведінка учня	ім 'я учня			
Допомагає визначати запитання для обговорення				
Ретельно працює над запитанням				
Є цікавим і уважним слухачем				
Порівнює ідеї, що викладаються, зі своїми власними				
Обмірковує інформацію, що подається іншими учнями				
Узагальнює ідеї, коли це необхідно				
Приходить до висновків, що приводять до нового розуміння				
Загальна оцінка				

Оцінка учнем власної участі в роботі малої групи

<i>Я добре співпрацював із своїми товаришами</i>	<i>Завжди</i>	<i>Звичайно</i>	<i>Іноді</i>	<i>Ніколи</i>
<i>Я намагався зрозуміти та викопати спільні завдання</i>				
<i>Я завжди брав участь в обговоренні завдання</i>				
<i>Я висловлював нові ідеї та вносив конструктивні пропозиції</i>				
<i>Я запрошував інших до роботи та підбадьорював</i>				

Схема формування авторської системи діяльності

Хай щастить!

